

UE

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului în domeniul securității și sănătății în muncă

În temeiul art. 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Prezenta hotărâre:

– transpune punctul 3, punctul 4 subpunctul 4.4, subpunctul 4.6, punctul 5 subpunctul 5.1, punctul 11 subpunctul 11.7, punctul 16 subpunctul 16.4 din Anexa I la Directiva 89/654/CEE a Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă [prima directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 393 din 30 decembrie 1989, CELEX: 31989L0654, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019;

– transpune articolul 1 alineatul (2), articolul 8, punctul 12 din Anexa I și punctul 1 din Anexa III la Directiva 92/58/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă [a noua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 245 din 26 august 1992, CELEX: 31992L0058, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019;

– transpune articolul 1 alineatul (3) litera (f) și punctul 2 litera (c) din Anexa la Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor [a cincea directivă individuală în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 87/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 156 din 21 iunie 1990, CELEX: 31990L0270, astfel cum a fost modificată ultima dată prin

Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.

1. Hotărârea Guvernului nr. 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 91-93, art. 525) se modifică după cum urmează:

1.1. în hotărâre:

1.1.1. clauza de adoptare va avea următorul cuprins:

„În temeiul art. 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:”;

1.1.2. se completează cu clauza de armonizare:

„Prezenta hotărâre transpune Directiva 89/654/CEE a Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă [prima directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 393 din 30 decembrie 1989, CELEX: 31989L0654, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.”;

1.2. în Cerințe:

1.2.1. la punctul 4, cuvântul „Lucrătorii” se substituie cu cuvântul „Persoanele”, iar cuvântul „protejați” se substituie cu cuvântul „protejate”;

1.2.2. punctul 13 se completează la început cu următorul enunț: „Ușile cu ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate.”;

1.2.3. la punctul 15, cuvintele „de lucru” se exclud;

1.2.4. se completează cu punctul 43¹ cu următorul cuprins:

„43¹. Trebuie să fie posibilă deschiderea ușilor atunci când locurile de muncă sunt ocupate.”;

1.2.5. punctul 65 va avea următorul cuprins:

„65. În încăperile pentru odihnă trebuie luate măsuri pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun, în conformitate cu prevederile Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului.”;

1.2.6. punctul 66 se completează cu următorul enunț: „În aceste încăperi trebuie luate măsuri pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun, în conformitate cu prevederile Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului.”;

1.2.7. denumirea secțiunii a 20-a va avea următorul cuprins:

**„Secțiunea a 20-a
Lucrători cu dizabilități”;**

1.2.8. la punctul 87, cuvintele „capacități funcționale limitate” se substituie cu cuvântul „dizabilități”.

2. Hotărârea Guvernului nr. 918/2013 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 262-267, art. 1023) se modifică după cum urmează:

2.1. pe tot parcursul textului, cuvintele „preparate periculoase”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „amestecuri periculoase”, la forma gramaticală corespunzătoare;

2.2. în hotărâre:

2.2.1. clauza de adoptare va avea următorul cuprins:

„În temeiul art. 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:”;

2.2.2. se completează cu clauza de armonizare cu următorul cuprins:

„Prezenta hotărâre transpune Directiva 92/58/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă [a noua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 245 din 26 august 1992, CELEX: 31992L0058, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.”;

2.2.3. la punctul 2, cuvintele „de muncă” se exclud;

2.3. în anexa nr. 1:

2.3.1. se completează cu punctul 10¹ cu următorul cuprins:

„10¹. Consultarea și participarea lucrătorilor sau a reprezentanților lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă la aplicarea prezentelor Cerințe minime se desfășoară în conformitate cu articolul 15 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008.”;

2.3.2. punctul 29 se completează cu un alineat cu următorul cuprins:

„În cazul în care nu există niciun panou de avertizare echivalent cu cele enumerate în punctul 10 din anexa nr. 2 care să avertizeze persoanele cu privire la substanțe sau amestecuri periculoase, trebuie utilizată pictograma de pericol relevantă, astfel cum se prevede în Regulamentul privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, aprobat de Guvern.”;

2.4. în anexa nr. 3:

2.4.1. la punctul 1 enunțul al doilea, după textul „din anexa nr. 2,” se introduce textul „precum și cele suplimentare prevăzute în Regulamentul privind

clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, aprobat de Guvern,”;

2.4.2. la punctul 3, subpunctul 1) se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:

„În cazul în care nu există niciun panou de avertizare echivalent celor enumerate în punctul 10 din anexa nr. 2 care să avertizeze persoanele cu privire la substanțe sau amestecuri periculoase, trebuie utilizată pictograma de pericol relevantă, astfel cum se prevede în Regulamentul privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, aprobat de Guvern.”

3. Hotărârea Guvernului nr. 819/2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucru la monitor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 883) se modifică după cum urmează:

3.1. în hotărâre:

3.1.1. clauza de adoptare va avea următorul cuprins:

„În temeiul art. 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:”;

3.1.2. se completează cu clauza de armonizare cu următorul cuprins:

„Prezenta hotărâre transpune Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor [a cincea directivă individuală în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 87/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 156 din 21 iunie 1990, CELEX: 31990L0270, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.”;

3.1.3. punctul 2 se completează cu subpunctul 6) cu următorul cuprins:

„6) mașini de scris de concepție tradițională, cunoscute ca mașini de scris cu fereastră”;

3.2. în Cerințe:

3.2.1. punctul 37 va avea următorul cuprins:

„**37.** Ecranul monitorului trebuie plasat astfel încât sursele de lumină, cum ar fi ferestrele și alte deschideri, pereții transparenți sau translucizi, precum și corpurile de iluminat sau pereții de culoare strălucitoare, să nu provoace strălucire directă și reflexii deranjante pe ecran.”;

3.2.2. se completează cu punctul 37¹ cu următorul cuprins:

„**37¹.** Ferestrele trebuie prevăzute cu un sistem adecvat de acoperire reglabilă pentru a atenua lumina zilei care cade pe postul de lucru.”

4. Prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția subpunctelor 2.3.2, 2.4.1 și 2.4.2, care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2027.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Ministrul muncii
și protecției sociale

Natalia Plugaru

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului
pentru modificarea unor hotărâri de Guvern în domeniul securității și sănătății în muncă

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor hotărâri de Guvern în domeniul securității și sănătății în muncă este elaborat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea acestui proiect derivă din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (Clusterul 3. Competitivitate și creștere incluzivă. Capitolul 19. Politica socială și a muncii, pct.15, 16 și 22). Proiectul modifică următoarele hotărâri de Guvern în temeiul cerințelor art. 31, alin. (2) și art. 44 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 34 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018: • Hotărârea Guvernului nr. 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 91-93, art. 525); • Hotărârea Guvernului nr. 918/2013 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă (Monitorul Oficial 2013, nr. 262-267, art. 1023); • Hotărârea Guvernului nr. 819/2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucru la monitor (Monitorul Oficial 2016, nr. 193-203, art. 883).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
1) În prezent normele Directivei 89/654/CEE privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă sunt transpuse în legislația națională prin HG 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă. Cu toate acestea unele prevederi nu sunt încă pe deplin transpuse în legislația națională sau sunt transpuse parțial: • Anexa I la Directivă, pct 3, pct. 4 (4.6) <i>Ușile cu ieșire de urgență nu trebuie să fie încuiate</i>, pct. 5.1. <i>echipamentele</i>, pct. 11.7 <i>Trebuie să fie posibilă deschiderea ușilor atunci când locurile de muncă sunt ocupate</i>, pct 16. Încăperi pentru odihnă, subpct. 16.4. nu este transpus în totalitate ”cu privire la faptul că trebuie adoptate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun dacă sunt alte încăperi amenajate pentru odihnă”. Această prevedere există în legislația națională și se aplică doar pentru încăperile amenajate special pentru odihnă. Prin urmare sunt necesare transpunerea și adoptarea prevederilor suplimentare pentru protecția nefumătorilor în încăperile pentru odihnă amenajate suplimentar acolo unde ele nu există conform pct. 66 din HG 353/2010 care prevede: <i>”Atunci când programul de lucru este întrerupt frecvent și în mod regulat și nu există</i>

încăperi pentru odihnă, trebuie prevăzute alte încăperi în care lucrătorii să poată sta pe durata acestor întreruperi.”.

De asemenea, conform PNA pe anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 (Clusterul 3. Competitivitate și creștere incluzivă. Capitolul 19. Politica socială și a muncii, pct. 15.) până în noiembrie 2025 este stabilit termenul limită pentru adoptarea corectărilor la HG Nr.353/2010, prin urmare proiectul de HG va conține unele corectări terminologice pentru ”persoane cu capacități funcționale limitate” care trebuie aliniată cu terminologia națională conform art. 54, alin. 1), lit. c) din Legea 100/2017 potrivit căreia: terminologia utilizată în textul proiectului actului normativ este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația UE și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor Legii 100/2017”. Potrivit Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60/2012 sunt utilizate noțiuni precum “*persoană cu dizabilități*” și “*dizabilitate – termen generic pentru afectări/deficiențe, limitări de activitate și restricții de participare, care denotă aspectele negative ale interacțiunii dintre individ (care are o problemă de sănătate) și factorii contextuali în care se regăsește (factorii de mediu și cei personali)*”. Prin urmare, textul ”persoane cu capacități funcționale limitate” se va modifica și substitui cu cuvântul „dizabilități”.

2) Normele Directivei 90/270/CEE privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor sunt transpuse în legislația națională prin HG 819/2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor. Totuși unele prevederi nu sunt încă pe deplin transpuse în legislația națională:

- art. 1 alin. (3) lit. f) cu privire la domeniul de aplicare din Directivă prevede excepția „Prezenta directivă nu se aplică în următoarele situații: mașini de scris de concepție tradițională, de tipul cunoscut sub denumirea de mașini de scris cu fereastră” - ceea ce nu este exceptat în prezent de HG 819/2016.
- pct. 2 lit. c) din Anexa la Directivă privind Reflexiile și strălucirea, nu este pe deplin transpus, respectiv este necesară actualizarea cerințelor tehnice referitoare la amplasarea monitoarelor și la dotarea ferestrelor cu sisteme de acoperire reglabilă.

Suplimentar conform PNA pe anii 2025-2029 (Clusterul 3. Competitivitate și creștere incluzivă. Capitolul 19. Politica socială și a muncii, pct. 22.) până în noiembrie 2025 este stabilit termenul limită pentru adoptarea unor corectări la HG 819/2016 astfel încât prevederile naționale să fie aliniate cu prevederile din Directiva UE.

3) Normele Directivei 92/58/CEE privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă sunt transpuse în legislația națională prin **HG 918/2013** privind Cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă. Totuși unele prevederi nu sunt încă pe deplin transpuse în legislația națională sau sunt transpuse parțial:

- Art. 1(2) Prezenta directivă nu se aplică semnalizării pentru introducerea pe piață a substanțelor și amestecurilor periculoase, a produselor și/sau a echipamentelor, cu excepția cazului în care alte dispoziții ale Uniunii fac referire în mod expres la aceasta - corectări în ceea ce ține de amestecuri periculoase și echipamente
- Art. 8. Consultarea și participarea lucrătorilor – urmează a fi transpusă prin prezentul proiect.
- ANEXA I. CERINȚE MINIME GENERALE PRIVIND SEMNALIZAREA DE SECURITATE ȘI DE PROTECȚIE A SĂNĂTĂȚII LA LOCUL DE MUNCĂ:

- Pct. 12 este transpus parțial prin pct. 29 al Anexei 1 la HG. Prin urmare acesta necesită completări cu trimiteri la normele speciale privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, aprobate de Guvern. În prezent Min. Mediului a elaborat proiectul Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice care transpune Regulamentul (CE) nr. 1272/2008 supus consultărilor.
- Pct. 1 din ANEXA III. CERINȚE MINIME PRIVIND SEMNALIZAREA PE CONTAINERE SAU CONDUCTE, este transpus parțial prin pct. 1 și pct. 3 alineat 1) al Anexei 3 la HG 918/2013 și necesită completări cu privire la semnele suplimentare prevăzute de cerințele speciale privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor aprobate de Guvern. În prezent Min. Mediului este în proces de elaborare a Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor care transpune Regulamentul (CE) nr. 1272/2008.

Suplimentar conform PNA pe anii 2025-2029, (Clusterul 3. Competitivitate și creștere incluzivă. Capitolul 19. Politica socială și a muncii, pct. 16.) până în noiembrie 2025 este stabilită adoptarea corectărilor aferente amestecurilor periculoase la HG Nr. 918/2013 prin ajustarea terminologiei „substanțe sau amestecuri periculoase”, precum și alinierea cerințelor de semnalizare la normele speciale privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor.

Raționamentul intervenției

Intervenția este necesară pentru a:

- Armoniza cadrul normativ național cu prevederile directivelor UE.
- Clarifica unele prevederi existente cu privire la cerințele minime privind semnalizarea la locul de muncă, consultarea și participarea lucrătorilor în conformitate cu Corigendum-urile la Directive.
- Asigurarea unor spații de muncă mai sigure pentru sănătatea lucrătorilor.

Documente de politici și cadrul juridic actual din Republica Moldova

- **Codul Muncii al Republicii Moldova Nr. 154/2003:** Reglementează Direcțiile principale ale politicii de stat în domeniul securității și sănătății în muncă printre care asigurarea priorității vieții, integrității fizice și sănătății salariaților; emiterea și aplicarea actelor normative privind securitatea și sănătatea în muncă; contribuirea la crearea condițiilor de muncă nepericuloase, la elaborarea și utilizarea tehnicii și a tehnologiilor nepericuloase, la producerea mijloacelor de protecție individuală și colectivă a salariaților; reglementarea asigurării salariaților cu echipament de protecție individuală și colectivă, cu încăperi și instalații sanitar-sociale, cu mijloace curativ-profilactice din contul angajatorului, etc..
- **Codul contravențional al Republicii Moldova Nr. 2018/2008:** Reglementează sancțiuni pentru încălcarea de către angajator a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă.
- **Legea securității și sănătății în muncă Nr. 186/2008:** Prevede că actele normative privind securitatea și sănătatea în muncă se aprobă de Guvern. Obligă angajatorii să asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce țin de activitatea desfășurată.

Părțile interesate afectate semnificativ

- **Autorități și/sau instituții publice:**

Ministerul Muncii și Protecției Sociale este organul central de specialitate al administrației publice care coordonează securitatea și sănătatea în muncă, Inspectoratul de Stat al Muncii efectuează controlul de stat asupra aplicării de către angajatori a Legii 186/2008 și a altor acte normative privind securitatea și sănătatea în muncă.

- **Partenerii sociali:**

Reprezentanții salariaților care promovează protecția socială și siguranța la locul de muncă vor susține transpunerea prevederilor Directivelor UE și vor monitoriza implementarea acestora.

- **Grupuri de întreprinderi/antreprenori:**

Întreprinderile și persoanele fizice care au calitatea de angajatori, vor asigura implementarea normelor SSM conform actelor normative menționate și supuse modificărilor.

Studiile indica faptul ca angajații cu birouri ergonomice raportează o îmbunătățire medie a energiei pe parcursul zilei cu 35%, iar gradul de concentrare crește cu 29%.

Iluminatul nepotrivit – obosește ochii și scade productivitatea. Soluția este folosirea luminii naturale și evitarea reflexiilor pe ecran cu ajutorul unor perdele sau lămpi indirecte. Lumina naturală reduce oboseala oculară și îmbunătățește starea de spirit, jucând un rol esențial în crearea și menținerea unui mediu sănătos de lucru.

- **Grupuri de cetățeni:**

Persoanele care prestează munca vor beneficia de asigurarea condițiilor de securitate și sanătate a muncii mai sigure (în special cei care lucrează cu substanțe și amestecuri chimice) prin informare și cunoaștere a semnelor suplimentare aferente precum și de încăperi de odihnă după caz.

Mărimea (dimensiunea) problemei/problemelor și cauzelor (statistica)

Cu referire la necesitatea transunerii prevederilor pct. 2 lit. c) din Anexa la Directiva 90/270/CEE privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor și anume privind Reflexiile și strălucirea, care nu este pe deplin transpus în legislația națională se consideră necesară actualizarea cerințelor tehnice referitoare la amplasarea monitoarelor și la dotarea ferestrelor cu sisteme de acoperire reglabilă. Atât Directiva cât și HG 819/2016 fac trimitere la prevederi generale privind obligativitatea respectării cerințelor tehnice referitoare la amplasarea monitoarelor și la dotarea ferestrelor cu sisteme de acoperire reglabilă.

Totodată, ILO în colaborare cu Asociația Internațională a Ergonomiei a pregătit o Listă de verificare Ergonomică¹ care propune soluții practice și ușor de implementat pentru îmbunătățirea siguranței sănătății și condițiilor de muncă. **Potrivit punctului de verificare 70 (pag. 148)** *"Reflecția directă sau reflectată indirect reduce foarte mult capacitatea fiecăruia de a vedea. De exemplu, luminile de sus strălucitoare reflectate într-un ecran de afișaj perturbă citirea ecranului. Reflecția la locul de muncă este o cauză a disconfortului, deranjului și oboselii ochilor. Reflecția reduce, de asemenea, performanța lucrătorului, determinând o calitate scăzută a muncii și o productivitate scăzută.*

Prin evitarea reflecției directe și indirecte, puteți îmbunătăți vizibilitatea articolelor de lucru fără a crește intensitatea luminii. Lucrul fără reflecții mărește considerabil calitatea muncii

¹ https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@ed_protect/@protrav/@safework/documents/instructionalmaterial/wcms_761530.pdf

și reduce disconfortul lucrătorilor.”

Riscuri / Simptome: reflecție; dureri ale ochilor.

Conform [Raportului anual de activitate al ISM pentru anul 2024](#)² cele mai frecvente probleme abordate în petițiile parvenite de la cetățeni sunt următoarele: Activitate în condiții de muncă neadecvate - 0,6%; Neacordarea echipamentului de protecție conform activităților 0,27; Necomunicarea cazurilor de accidentare în câmpul muncii - 0,3%; Necercetarea accidentelor de muncă - 0,4%.

Pe domeniul Indicatorii cu privire la numărul de controale efectuate, numărul de încălcări consemnate în procesele- verbale de control, repartizate pe activități stabilesc următorul număr de încălcări constatate de către ISM în domeniul SSM pe 2024: Informații și comunicații - 10; Activități de servicii administrative și activități de servicii suport - 29; Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii - 306; Învățământ - 437. Activitățile enumerate mai sus ar presupune activitatea cu utilizarea ecranelor.

În ceea ce ține de numărul total de salariați în unele Activități economice care ar presupune utilizarea ecranelor și a monitoarelor în activitatea zilnică, dar care nu sunt exhaustive, conform [datelor BNS pentru anul 2024](#) includ:

✓ INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII - total 34347 persoane:

- Activități de editare - 1741;
- Activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune, înregistrări audio și activități de editare muzicală - 390;
- Activități de producere și difuzare de programe - 1156;
- Comunicații electronice - 4841;
- Activități de servicii în tehnologia informației - 16258;
- Activități de servicii informatice - 9960.

✓ ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE - total 16846 persoane:

- Activități juridice și de contabilitate - 3044;
- Activități ale direcțiilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management - 1632;
- Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică - 5227;
- Cercetare-dezvoltare - 2544;
- Publicitate și activități de studiere a pieței - 2219;
- Alte activități profesionale, științifice și tehnice - 1895.

✓ ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII SUPT - total 15073 persoane;

✓ ÎNVĂȚĂMÂNT - total 101338 persoane;

✓ SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ - total 76345 persoane;

Nu există statistici oficiale separate în ceea ce ține de SSM în activități care presupun utilizarea de substanțe sau amestecuri periculoase și impactul acestora asupra lucrătorilor.

² [Raportul anual de activitate al ISM pentru anul 2024](#)

În ceea ce ține de persoanele cu dizabilități potrivit datelor BNS³, chiar dacă modificările propuse se referă doar la ajustări terminologice, conform Anchetei Forței de Muncă, rata de participare la forța de muncă a persoanelor cu dizabilități, în anul 2023, a constituit 17,0% în comparație cu 49,2% la persoanele fără dizabilitate. Rata de ocupare a persoanelor cu dizabilități este de trei ori mai mică comparativ cu cea a persoanelor fără dizabilități. Persoanele cu dizabilități sunt ocupate într-o proporție mult mai mică: în timp ce rata de ocupare a persoanelor fără dizabilitate a fost de 47,0%, în rândul persoanelor cu dizabilități aceasta a constituit doar 15,8%. Din distribuția persoanelor cu dizabilități ocupate după sectoare economice, rezultă că circa jumătate din aceștia au lucrat în sectorul servicii (58,8%), urmate de sectoarele agricol (31,6%) și industrie și construcții (9,6%).

Nivelul de pregătire și conformare la cerințele din cadrul normativ UE

- Republica Moldova are un nivel ridicat de pregătire și conformare la cerințele din cadrul normativ UE dat fiind faptul că toate 3 Directive sunt practic transpuse în legislația națională.
- Legislația actuală este adaptată pentru a reglementa specific prevederile Directivelor cu excepția necesității transpunerii unor prevederi de corectare sau adaptare a condițiilor de muncă (în ceea ce ține de lucrul la monitor sau utilizarea semnelor).
- Transpunerea prevederilor rămase ale Directivelor UE în cauză nu va necesita modificări semnificative ale legislației naționale și precum implementarea unor mecanisme noi pentru a asigura respectarea drepturilor lucrătorilor deoarece angajatorii deja au obligații cu privire la protecția lucrătorilor în ceea ce ține de SSM

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

- **La toate 3 Hotărâri de Guvern se clarifică sau completează cu clauza de armonizare cu Directivele UE.**
- **Transpunerea articolelor rămase din Directiva 89/654/CEE cu ajustarea normelor existente din HG 353/2010 și anume:**
 - transpunerea punctului 3, punctului 4 subpunctul 4.4, subpunctul 4.6, punctului 5 subpunctul 5.1, punctului 11, subpunctul 11.7 din Directivă;
 - Transpunerea integrală a pct. 16 din Anexa I la Directivă. Încăperi pentru odihnă, subpct. 16.4 - prin modificarea Anexei la Hotărârea Guvernului nr. 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă, punctul 66 se completează cu următorul text: „În aceste încăperi trebuie adoptate măsuri pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun, în conformitate cu prevederile Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului (republicată).” Suplimentar, pentru conformitate, se completează și punctul 65 cu trimitere la prevederile Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului (republicată).
 - Alinierea cu noțiunile general utilizate în legislație a punctului 87: cuvintele „capacități funcționale limitate” se substituie cu cuvântul „dizabilități”.
- **Transpunerea articolelor rămase din Directiva 92/58/CEE cu ajustarea normelor existente din HG 918/2013 și anume:**
 - Transpunerea art. 8. Consultarea și participarea lucrătorilor prin introducerea unui punct nou în HG 918/2013 (în Anexa punctul 10¹);

³ https://statistica.gov.md/ro/persoanele-cu-dizabilitati-in-republica-moldova-in-anul-2023-9460_61550.html

- Transpunerea integrală a pct. 12 din Anexa I la Directiva prin modificarea pct. 29 din HG; - *Zonele, sălile sau incintele utilizate pentru depozitarea substanțelor sau a preparatelor periculoase în cantități mari trebuie să fie semnalizate printr-un panou de avertizare corespunzător, ales dintre cele enumerate în anexa II punctul 3.2 sau trebuie identificate în conformitate cu anexa III punctul 1, exceptând cazul în care etichetele de pe fiecare ambalaj sau container sunt suficiente în acest scop.*
 - Transpunerea integrală a pct. 1 din Anexa III la Directivă prin modificarea și completarea Anexei 3 la HG.
 - substituirea cuvintelor „preparate periculoase”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „amestecuri periculoase”, la forma gramaticală corespunzătoare pe tot parcursul textului;
- **Transpunerea articolelor rămase din Directiva 90/270/CEE cu ajustarea normelor existente din HG 819/2016 și anume:**
 - transpunerea art. 1 alin. (3) lit. f) din Directivă - prin completarea punctului 2 din Hotărâre cu alineatul 6) cu următorul cuprins: „6) mașini de scris de concepție tradițională, cunoscute ca mașini de scris cu fereastră.”;
 - transpunerea pct. 2 lit. c) din Anexa la Directivă prin completarea pct 3 din HG si anume: “(c) Reflexiile și strălucirea - Posturile de lucru trebuie concepute în așa fel încât sursele de lumină, ca ferestrele și alte deschideri, pereții transparenți sau translucizi și armăturile intens colorate de pe pereți să nu dea un luciu direct și reflexii pe monitor, dacă se poate. Ferestrele sunt prevăzute cu sisteme potrivite de storuri reglabile pentru a atenua lumina zilei care cade pe postul de lucru.”

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

1. Scenariul „A nu face nimic” / „Scenariul de bază”

Aceasta opțiune presupune menținerea situației actuale, adică nealinieră cadrului normativ național la rigorile europene în acest domeniu.

Prin urmare, angajamentele asumate cu privire la alinierea la prevederile UE în anul 2025 vor fi neindeplinite în contextul în care Republica Moldova și-a asumat angajamente în ceea ce ține de transpunerea acquis-ului european.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul nu produce impact major asupra sectorului public.

- Excepții pot fi instituțiile publice care nu au amenajate încăperi speciale de odihnă pentru salariați atunci când programul lor de lucru este întrerupt frecvent și în mod regulat. În prezent conform pct. 66 din HG 353/2010 este reglementată expres obligația angajatorilor *să prevadă alte încăperi în care lucrătorii să poată sta pe durata acestor întreruperi.*”. Totodată, conform prevederilor Directivei 89/654/EEC *„trebuie adoptate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun în aceste spații.”* Respectiv măsurile vor fi luate în conformitate cu prevederile Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului (republicată).
- De asemenea, excepții pot fi cazurile când locurile de muncă nu respectă principiile ergonomice în ceea ce privește Reflexiile și strălucirea, respectiv este necesară actualizarea cerințelor tehnice referitoare la amplasarea monitoarelor și la dotarea ferestrelor cu sisteme de acoperire reglabilă. Conform datelor statistice menționate mai sus de exemplu următoarele categorii de lucrători ar putea fi afectați: antrenați în

ACTIVITĂȚI DE SERVICII ADMINISTRATIVE ȘI ACTIVITĂȚI DE SERVICII
SUPPORT - total 15073 persoane; ÎNVĂȚĂMÂNT - total 101338 persoane;
SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ - total 76345 persoane, etc.

Potrivit Listei de verificare Ergonomică⁴ care propune soluții practice și ușor de implementat pentru îmbunătățirea siguranței sănătății și condițiilor de muncă elaborată de OIM în colaborare cu Asociația Internațională a Ergonomiei, Punctul de verificare 70 (pag. 148) următoarele sugestii pentru eliminarea riscurilor, relocarea surselor de lumină sau asigurarea de protecții pentru a elimina reflecțiile directe și indirecte se recomandă:

”1. Așezați panourile de afișaj sau ecranele într-un loc care nu se află în fața ferestrei, datorită potențialului de reflecție directă. Reflecția indirectă cu fereastra din spate poate fi, de asemenea, o problemă pentru monitorul CRT. Acest lucru este redus cu monitoarele LCD.

2. Nu poziționați becuri sau tuburi goale în câmpul vizual al stațiilor de lucru.

3. Relocați lămpile de înălțime sau ridicați-le astfel încât să se afle în afara câmpului vizual normal al muncitorilor. Așezați stațiile de lucru cu ecrane de afișare între rândurile de lămpi superioare, astfel încât aceste lămpi să nu fie situate direct deasupra postului de lucru și linia de vedere a operatorului este paralelă cu luminile de deasupra.

4. Reduceți reflecția de la ferestre sau stațiile de lucru vecine utilizând perdele, jaluzele, sau partiții ale mesei de lucru.

5. Montați lumina locală (luminile de sarcină) suficient de reduse și umbriți-le bine pentru a ascunde toate becurile și suprafețele luminoase din câmpul vizual normal.

6. Schimbați direcția luminii care vine la stația de lucru pentru a evita reflecția, de ex. astfel încât lucrătorii, în loc să stea în fața sursei de lumină, să aibă o parte sau spatele spre ea.

7. Schimbați sticla geamului în sticlă translucidă în loc de sticlă transparentă.

8. Pentru luminile locale amplasate în apropierea punctului de lucru, utilizați abajururi profunde și vopsiți marginea interioară a acestora într-o culoare mată închisă. Dacă este cazul, utilizați protecții între lumini și ochi sau între luminile și ecranul de afișare.

9. Utilizați pereți, tavane și suprafețe de podea cu reflexie medie și cu contrast redus (nu utilizați culori prea luminoase sau cu un contrast ridicat cu ecranul calculatorului sau culori foarte întunecate și sumbre), etc.)”.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative.

Proiectul nu produce impact financiar sau costuri de suplimentare asupra sectorului public cu excepția cazurilor prevăzute la pct. 4.1. de mai sus, în cazul în care acestea există sau dacă angajatorii din sectorul public ar fi nevoiți să amenajeze spații speciale de odihnă sau să asigure ergonomia posturilor de lucru.

Totodată este dificil de estimat care ar fi cheltuielile pentru realizarea măsurilor de protecție și prevenire, or ultimele date statistice în acest sens reflectă doar situația generală aferentă unităților economice și sociale cu 20 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați pentru perioada de pînă în 2015 (de ex: pentru realizarea măsurilor de protecție și prevenire s-a cheltuit 435,7 lei per salariat, iar în total 252 758,9 mii lei)⁵. Datele statistice nu detaliază aceste costuri sau care au fost măsurile concrete. Prin

⁴https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@ed_protect/@protrav/@safework/documents/instructionalmaterial/wcms_761530.pdf

⁵https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%20Statistica%20sociala_03%20FM_SAL040/SAL040500.px/table/tableViewLayout2/?rxid=2345d98a-890b-4459-bb1f-9b565f99b3b9

urmare costurile date vor fi acoperite din bugetele instituțiilor date, dacă acestea sunt necesare.
4.3. Impactul asupra sectorului privat. Angajatorii cu tipuri de activitate legată de utilizarea substanțelor sau amestecurilor periculoase vor trebui să utilizeze simbolurile suplimentare privind substanțe sau amestecuri periculoase prevăzute de cerințele cerințele din Regulamentul privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor care urmează a fi aprobat în vederea transpunerii Regulamentului UE 1272/2008, și dacă activitatea angajatorului presupune utilizarea acestora. Totodată, conform prevederilor Directivei 89/654/EEC „<i>trebuie adoptate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun în spațiile de odihnă amenajate pentru salariați atunci când programul lor de lucru este întrerupt frecvent și în mod regulat.</i>” Angajatorii vor trebui să amenajeze aceste încăperi de odihnă astfel încât să protejeze nefumătorii împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun în aceste spații în conformitate cu prevederile Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului. În ceea ce ține de angajatorii care oferă locurile de muncă ce nu respectă principiile ergonomice în ceea ce privește reflexiile și strălucirea, respectiv va fi este necesară actualizarea cerințelor tehnice referitoare la amplasarea monitoarelor și la dotarea ferestrelor cu sisteme de acoperire reglabile. Conform datelor statistice menționate mai sus de exemplu următoarele categorii de lucrători ar putea fi afectați: antrenați în activități legate de INFORMAȚII ȘI COMUNICAȚII - total 34347 persoane, ACTIVITĂȚI PROFESIONALE, ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE - total 16846 persoane. A se vedea de asemenea în acest sens sugestiile pentru eliminarea riscurilor, relocarea surselor de lumină sau asigurarea de protecții pentru a elimina reflecțiile directe și indirecte conform Listei de verificare Ergonomică⁶ care propune soluții practice și ușor de implementat pentru îmbunătățirea siguranței sănătății și condițiilor de muncă elaborată de ILO în colaborare cu Asociația Internațională a Ergonomiei, menționate la pct. 4.1 de mai sus. Costuri: Angajatorii vor suporta cheltuieli legate de implementarea măsurilor de siguranță, instruire și adaptare a mediilor de lucru pentru a îndeplini standardele necesare pentru toți lucrătorii în sensul respectării cerințelor legale prevăzute de normele noi, după caz din bugetele proprii aprobate în acest sens. Nu sunt prevăzute careva mecanisme de sprijin pentru implementare or conform Legii securității și sănătății în muncă, Angajatorul este obligat să asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce țin de activitatea desfășurată.
4.4. Impactul social Implementarea proiectului va contribui la asigurarea unui mediu mai sigur pentru salariați la locul de muncă în ceea ce ține de ergonomia locului de muncă precum și securitatea și sănătatea muncii.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Proiectul în cauză nu vizează prelucrarea datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

⁶https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/@ed_protect/@protrav/@safework/documents/instructionalmaterial/wcms_761530.pdf

Proiectul nu produce impact asupra echității și egalității de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul în cauză nu produce impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Alte impacturi nu se întrevăd.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
A) Obiectivele actului juridic al UE: Transpunerea unor acte UE conexe raporturilor de muncă și securității și sănătății în muncă în legislația națională; B) Gradul de transpunere a actului juridic al UE: Prezentul proiect asigură transpunerea următoarelor puncte: ● punctul 3, punctul 4 subpunctul 4.4, subpunctul 4.6, punctul 5 subpunctul 5.1, punctul 11 subpunctul 11.7, punctul 16 subpunctul 16.4 din Anexa I la Directiva 89/654/CEE a Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă [prima directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 393 din 30 decembrie 1989, CELEX: 31989L0654, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 prin urmare este necesară modificarea Hotărârii Guvernului nr. 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă; ● articolul 1 alineatul (2), articolul 8, punctul 12 din Anexa I și punctul 1 din Anexa III la Directiva 92/58/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă [a noua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 245 din 26 august 1992, CELEX: 31992L0058, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 prin urmare este necesară modificarea Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă. ● articolul 1 alineatul (3) litera (f) și punctul 2 litera (c) din Anexa la Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor [a cincea directivă individuală în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 156 din 21 iunie 1990, CELEX: 31990L0270, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 prin urmare este necesară modificarea Hotărârii Guvernului nr. 819/2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucru la monitor. Se anexează Tabelele de concordanță ale Directivelor menționate mai sus, inclusiv TC au fost consultate și cu experții EU.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii de Guvern nr. 353/2010, Hotărârii de Guvern nr. 918/2013 și Hotărârii de Guvern nr. 819/2016, reprezintă cadru normativ suficient pentru a transpune **integral**:

- Directiva 89/654/CEE a Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă [prima directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 393 din 30 decembrie 1989, CELEX: 31989L0654, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.
- Directiva 92/58/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă [a noua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 245 din 26 august 1992, CELEX: 31992L0058, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.
- Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor [a cincea directivă individuală în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 156 din 21 iunie 1990, CELEX: 31990L0270, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea elaborării proiectului de hotărâre a fost publicat pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, la următorul link: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/se-plaseaza-spre-consultare-publica-proiectul-de-hotarare-pentru-modificarea-unor-hotarari-de-guvern-in-domeniul-securitatii-si-sanatatii-in-munca/15164>

De asemenea, în scopul elucidării aspectelor diverse care se conțin în Proiect și definitivării normelor care s-au propus a fi incluse în proiectul de HG, pe data de 30.09.2025 a fost organizată ședința Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător la care au fost expuse mai multe opinii de îmbunătățire a proiectului.

Analiza de impact: A fost supusă examinării Nota de fundamentare cu scopul de a identifica nivelul de corespundere a acesteia cu principiile și cerințele de formă și conținut prevăzute de Legea nr.100/2017 privind actele normative și normele metodologice aprobate de Guvern în privința analizei impactului de reglementare. De asemenea Proiectul a fost analizat prin prisma principiilor de reglementare ale activității de întreprinzător stabilite în Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, alte legi care conțin principii de reglementare a activității de întreprinzător (Legea nr.160/2011, Legea nr.131/2012, Legea 161/2011 ș.a.) și altor acte legislative aferente.

Concluzia: Se recomandă susținerea proiectului cu recomandările expuse în Opinie.

Totodată, în conformitate cu art. 32 alin. (1)-(3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus avizării autorităților și instituțiilor interesate (Scrisoarea Cancelariei de Stat nr. Nr.18-69-9870 din 22.09.2025), și plasat anunțul privind consultarea publică pe portalul guvernamental particip.gov.md

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/se-plaseaza-spre-consultare-publica-proiectul-de-hotarare-pentru-modificarea-unor-hotarari-de-guvern-in-domeniul-securitatii-si-sanatatii-in-munca/15164>

Rezultatele avizelor sunt integrate și reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus avizării, expertizei anticorupție și expertizei juridice.

Concluziile rezultate din procesele de avizare și de expertizare sunt incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin articolul 56, stabilește că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.

În acest context, autorul proiectului optează pentru intrarea în vigoare a Hotărârii Guvernului în cauză la expirarea termenului de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția subpunctelor 2.3.2, 2.4.1 și 2.4.2, care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2027.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru aplicarea eficientă a noilor prevederi, sunt necesare măsuri consolidate, cu implicarea și suportul tuturor părților, a autorităților, reprezentanților angajatorilor și al salariaților, partenerilor sociali, partenerilor de dezvoltare, societatea civilă etc, și anume:

- realizarea unor instrumente operaționale interne la nivelul Inspectoratului de Stat al Muncii.
- asigurarea de către angajatori a securității și sănătății lucrătorilor sub toate aspectele ce țin de activitatea desfășurată;
- organizarea campaniilor de informare pentru conștientizare.

**Ministra muncii și
protecției sociale**

Natalia PLUGARU

SINTEZA
proiectul de hotărâre pentru modificarea unor hotărâri de Guvern în domeniul securității și sănătății în muncă
(număr unic 742/MMPS/2025)

Nr d/o	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Procedura de avizare			
1.	Cancelaria de Stat Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător din 30.09.2025	I. Examinarea Notei de fundamentare (Analizei Impactului de Reglementare): În Secțiunea 2.2 problemele sunt expuse mai mult din perspectiva necesității ajustării cu directivele europene (unele articole ale lor care nu au fost încă transpuse integral în legislația națională). Aceasta justifică intenția autorilor în ceea ce ține de inițierea acestor amendamente, însă, conform metodologiei problema nu trebuie descrisă doar ca „lipsă de reglementare” sau ”lipsa sau necesitatea de armonizare”, ci ca fenomen sau situație actuală care afectează negativ și nu poate fi tolerată în viitor, cu efecte practice, cuantificate și „probate,, prin date concrete. Deși sunt prezentate statistici privind accidentele de muncă și costurile asociate, nu se explică în ce măsură aceste probleme decurg direct din lacunele identificate în actele normative. De asemenea, nu este evidențiere clară între deficiența normativă, consecințele asupra lucrătorilor și impactul economic sau social (ca exemplu nu se arată câți lucrători sunt afectați de lipsa prevederilor privind monitoarele sau semnalizarea chimică, ș.a.).	Se acceptă. Nota a fost completată cu informații statistice suplimentare precum și alte prevederi relevante în conformitate cu obiecțiile.

	În ceea ce ține de părțile interesate se menționează doar generic „autorități, angajatori, salariați, parteneri sociali”, dar nu oferă date cantitative - număr estimativ de companii afectate, lucrători expuși, ponderea sectoarelor economice vizate, detalii despre segmentele vulnerabile (muncitori cu dizabilități, categorii de risc). La fel, conform Metodologiei AIR nu este expus „scenariul de bază,, - o descriere detaliată a evoluției problemelor în lipsa intervenției (ex. riscuri suplimentare pentru sănătatea lucrătorilor, posibile sancțiuni de la UE, costuri crescute pentru societate, etc.). Totodată, conform Metodologiei AIR pentru actele cu relevanță UE în NF se examinează, în mod obligatoriu, situația națională curentă în raport cu persoanele, fenomenele sociale și procesele economice vizate de reglementarea UE, așa încât, în descrierea situației curente, pe baza informațiilor concludente, să fie stabilit nivelul de pregătire și de conformare la cerințele din legislația UE care urmează a fi transpusă.	
	Secțiunea 3 din Nota de fundamentare nu stabilește obiectivele generale și specifice. Potrivit HG 574/2024 înainte de sub-compartimentul 3.1 al notei de fundamentare se prezintă obiectivele generale, legate de problemele identificate, și obiectivele specifice, asociate cauzelor acestor probleme, fiind formulate ca schimbarea ce se urmărește a situației de fapt în evoluția proceselor (obiectivele nu se stabilesc ca necesitatea de a întreprinde acțiuni sau de a aproba o reglementare). Obiectivele trebuie să fie măsurabile, realiste, expuse cuantificat și fixate în timp. În ceea ce privește secțiunea 3.1, aceasta prevede principalele prevederi și elementele noi ale proiectului, însă, nu face legătura clară între problemele identificate în secțiunea 2.2 și soluțiile propuse, adică nu este demonstrat cum fiecare prevedere rezolvă o cauză/problemă concretă.	Se acceptă parțial. În cazul actelor normative cu relevanță UE, pentru prevederile care sunt expres reglementate în actul juridic european, la obiective se indică succint doar schimbarea ce se urmărește în evoluția situației/problemei în viitor la nivel național, odată cu transpunerea și implementarea legislației UE, fără a fi obligatoriu ca aceste obiective să fie prezentate în mod măsurabil și cuantificat.

	Secțiunea 4.3 este expusă prea sumar și nu respectă cerințele esențiale prevăzute de HG nr. 574/2024 pentru analiza impactului asupra sectorului privat. Textul se limitează la afirmații generale, fără date, fără estimări și fără diferențierea între diverse categorii de întreprinderi. Modificările propuse prin proiect impun obligații noi, cu impact financiar și organizatoric. Angajatorii din domeniile unde se utilizează substanțe și amestecuri periculoase vor fi nevoiți să achiziționeze și să aplice noi pictograme și panouri de avertizare. La fel, companiile care trebuie să ofere spații de odihnă salariaților vor avea obligația de a adopta măsuri pentru protecția nefumătorilor, ceea ce implică investiții în ventilare, compartimentare sau soluții tehnice similare. La fel, angajatorii vor obligați să facă ajustări în birourile cu monitoare, unde va fi nevoie de montarea sistemelor de acoperire reglabilă a ferestrelor și de reconfigurarea unor posturi de lucru. Toate aceste cerințe vor genera costuri de conformare care trebuie identificate și estimate în acest compartiment. La fel, nu se face diferența între întreprinderile mari și cele mici și mijlocii, deși acestea din urmă sunt mai vulnerabile la cheltuieli suplimentare.	Se acceptă. Au fost incluse informații suplimentare în ceea ce ține de costuri și măsuri pe care angajatorii ar putea să le ia, inclusiv date statistice asupra.
	Secțiunea 6 urmează a fi ajustată conform cerințelor HG nr.574/2024, adică în această secțiune urmează să se explice succint modul în care s-a organizat consultarea adecvată a părților cu interese majore în etapa efectuării analizei impactului de reglementare și este obligatorie prezentarea poziției reprezentanților fiecărui grup de interese majore.	Se acceptă. Secțiunea 6 a fost completată cu informații suplimentare.

	Secțiunea 9 prevede doar o mențiune generală privind realizarea unor instrumente operaționale interne la nivelul Inspectoratului de Stat al Muncii. Conform instrucțiunilor metodologice, această secțiune trebuie să includă nu doar cine va implementa prevederile proiectului, ci și ce măsuri concrete sunt necesare, ce costuri de conformare implică acestea și ce indicatori de performanță vor fi utilizați pentru monitorizarea și evaluarea aplicării reglementării.	Se acceptă. Secțiunea 9 a fost completată cu informații suplimentare.
	II. Evaluarea proiectului în vederea corespunderii principiilor de reglementare a activității de întreprinzător stabilite prin Legea nr.235/2006: Proiectul prevede că în punctele 23, 27, 32 și 62 din Anexa la HG nr. 353/2010, cuvintele „loc de muncă” ar urma să fie substituite cu „post de lucru”, iar în punctele 29 și 30, cuvintele „loc de muncă” ar urma să fie substituite cu „încăpere”. În Nota de fundamentare autorii justifică această schimbare prin „armonizarea cu Directiva 89/654/CEE”. Totuși, examinând textul Directivei, observăm că aceleași norme identice cu cele care se modifică folosesc termenul „loc de muncă” (workplace) și nu „post de lucru” (workstation) și nici „încăpere” (room). Prin urmare, aceste substituții terminologice nu sunt cerute de Directivă ci, dimpotrivă, contravin cu aceasta.	Se acceptă.

		În p.1.3.3 din proiect se prevede completarea p.66 din Anexa la HG. 353/2010 cu următorul text: ”În aceste încăperi trebuie adoptate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun.” Această completare derivă din Directiva 89/654/CEE, care impune statelor membre să prevadă măsuri pentru protejarea nefumătorilor în spațiile de odihnă. Deși modificarea este justificată, totuși, formularea „măsuri corespunzătoare” este vagă și lasă un spațiu de interpretare larg inspectorilor, ceea ce contravine principiilor de claritate și previzibilitate ale legislației. Pentru a evita aplicarea discreționară, ar fi necesară fie o enumerare minimă de măsuri (ventilație, spații separate, interdicție de fumat), fie o trimitere la legislația privind controlul tutunului.	Se acceptă. Redacția finală: „În aceste încăperi trebuie adoptate măsuri pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun în conformitate cu prevederile Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului (republicată)”.
		În p.2.4 și 2.5 din proiect modificările vizează completarea normelor privind semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă, în special acolo unde sunt utilizate substanțe sau amestecuri chimice periculoase. Astfel, se prevede că: ”În cazul în care nu există niciun panou de avertizare care să avertizeze persoanele cu privire la substanțe sau amestecuri chimice periculoase, trebuie utilizată pictograma de pericol relevantă, astfel cum se prevede în normele speciale privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice.” Trimiterea generică la „normele speciale” nu oferă întreprinzătorilor o certitudine juridică. În lipsa unei referințe exprese la acte normative concrete, există riscul ca inspectorii de muncă să interpreteze diferit care pictograme sunt obligatorii, ceea ce ar putea genera aplicarea discreționară a sancțiunilor. Această incertitudine contravine principiilor de claritate și previzibilitate prevăzute de Legea nr. 100/2017 și Legea nr. 235/2006.	Se acceptă. Conform avizului recepționat de la Ministerul Mediului, Proiectul va face trimitere la cerințe speciale privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor, aprobate de Guvern.
2	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării 17-2889 din 06.10.2025	La pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și siguranță la locul de muncă. La subpct. 1.3.	Se acceptă. Redacția finală:

		Potrivit propunerii de la subpct. 1.3.3. pct. 66 din Cerințele minime de securitate și siguranță la locul de muncă se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „În aceste încăperi trebuie adoptate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun”. În acest sens, menționăm că norma expusă prin sintagma „măsuri corespunzătoare” este netransparentă și vagă. Astfel, pentru asigurarea respectării principiului transparenței, predictibilității actului normativ și predictibilității normelor juridice, statuate la art. 3 alin. (1) lit. d) și lit. e) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, precum și pentru evitarea unor eventuale aplicării eronate a normei propuse, considerăm necesară inserarea unor prevederi certe și transparente sau trimiterea la legislația cu privire la controlul tutunului.	<i>„În aceste încăperi trebuie adoptate măsuri pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun în conformitate cu prevederile Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului (republicată)”.</i>
3	Ministerul Mediului Nr. 13-05/2670 din 26.09.2025	La HG nr. 918/2013 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă se propune: Punctul 2.2 se propune pentru a fi modificat după cum urmează: „În tot cuprinsul Hotărârii, inclusiv în Anexe, textul „substanțe sau preparate periculoase”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele” substanțe sau amestecuri chimice periculoase”.	Se acceptă. Propunerile sunt reflectate în redacția finală a Proiectului.
		Punctul 2.4.2. Se propune pentru a fi expus în următoarea redacție: „În cazul în care nu există niciun panou de avertizare echivalent celui prevăzut la punctul 10 din anexa 2 care să avertizeze persoanele cu privire la substanțe sau amestecuri chimice periculoase, se impune utilizarea pictogramei de pericol relevante, în conformitate cu prevederile cerințelor speciale privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice, aprobate de Guvern.”	Se acceptă, în redacția finală propunerea este reflectată.
		Punctul 2.5.1 . Anexa nr.3 la Hotărâre se completează după cum urmează:	Se acceptă, în redacția finală propunerea este reflectată.

		„la punctul 1 propoziția a doua după cuvintele „din anexa nr. 2,” se completează cu textul „denumirile și caracteristicile prevăzute de cerințele speciale privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice, aprobate de Guvern”	
		Punctul 2.5.2. punctul 3, alineatul 1) se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins: „În cazul în care nu există niciun panou de avertizare echivalent celui prevăzut la punctul 10 din anexa 2 care să avertizeze cu privire la prezența substanțelor sau amestecurilor chimice periculoase, se impune utilizarea pictogramei de pericol relevante, în conformitate cu prevederile cerințelor speciale privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice, aprobate de Guvern.”	Se acceptă, în redacția finală propunerea este reflectată.

4.	Cancelaria de Stat Centrul de Armonizare a Legislației (Expertiza de compatibilitate): Nr. 31/02-126-10193 din 02.10.2025	Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene. Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea unor hotărâri de Guvern în domeniul securității și sănătății în muncă: - transpune pct. 16, subpct. 16.4 din Anexa I la Directiva 89/654/CEE a Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă [prima directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], CELEX: 31989L0654, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 393 din 30 decembrie 1989, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019; - transpune art. 8; pct. 12 din Anexa I și pct. 1 din Anexa III la Directiva 92/58/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă [a noua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], CELEX: 31992L0058, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 245 din 26 august 1992, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019; - transpune art. 1 (3) lit. (f) și pct. 2 lit. (c) din Anexa la Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor [a cincea directivă individuală în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 87/391/CEE], CELEX: 31990L0270, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 156 din 21 iunie 1990, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.	Am luat act.
----	--	---	--------------

		I. Obiectul proiectului Proiectul național are ca scop continuarea procesului de armonizare legislativă pe segmentul securității și sănătății în muncă, prin avansarea gradului de transpunere a Directivei Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă, a Directivei 92/58/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă și a Directivei 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor. Astfel, proiectul național își propune modificarea: - Hotărârii de Guvern nr. 353/2010, în speță, prin completarea și modificarea unor prevederi terminologice și de fond, inclusiv: introducerea obligației de comunicare a hotărârii către Comisia Europeană, completarea normelor privind protecția nefumătorilor și adaptarea terminologiei referitoare la persoanele cu dizabilități; În baza expertizei proiectului de hotărâre a Guvernului pentru modificarea unor hotărâri de Guvern în domeniul securității și sănătății în muncă. - Hotărârii de Guvern nr. 918/2013, în speță, prin ajustarea terminologiei „substanțe sau amestecuri periculoase”, introducerea obligației de comunicare către Comisia Europeană, completarea prevederilor privind consultarea lucrătorilor, precum și alinierea cerințelor de semnalizare la normele speciale privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice; - Hotărârii de Guvern nr. 819/2016, în speță, prin completări privind definirea unor echipamente (mașini de scris tradiționale), introducerea obligației de comunicare către Comisia Europeană și actualizarea cerințelor tehnice referitoare la amplasarea monitoarelor și la dotarea ferestrelor cu sisteme de acoperire reglabilă.	Am luat act
		II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE	Am luat act

	Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Capitolului 19 „Politica socială și a muncii”. Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene, prezintă relevanță directă prevederile Directivei 89/654/CEE a Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă, ale Directivei 92/58/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă și ale Directivei 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor.	
	1. Directiva 89/654/CEE a Consiliului din 30 noiembrie 1989 urmărește stabilirea cerințelor minime privind securitatea și sănătatea în spațiile de muncă, inclusiv condițiile de siguranță, igienă și confort pentru lucrători. <i>a) Măsuri naționale de transpunere existente a Directivei 89/654/CEE</i> Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Directivei 89/654/CEE, menționăm că, până la etapa actuală, aceasta a constituit obiect al transpunerii prin Hotărârea de Guvern nr. 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă. <i>b) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Directivei 89/654/CEE</i> În ceea ce privește transpunerea Directivei 89/654/CEE, apreciem că proiectul național asigură transpunerea pct. 16, subpct. 16.4 par. 2 din actul UE, conform celor constatate infra. Pct. 1.3.3 din proiectul național, prin care se propune introducerea obligației adoptării de măsuri în încăperi pentru protecția nefumătorilor este în acord cu pct. 16.4 par. 2 din Anexa I a actului UE. <i>c) Obiecții privind compatibilitatea cu Directiva 89/654/CEE</i>	Am luat act de mențiunile la litera a) și b).

		Modificările propuse la pct. 1.3.1 din proiectul național prin care, la punctele 23, 27, 32, 62 cuvintele „loc de muncă” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „post de lucru” la forma gramaticală corespunzătoare și la pct. 1.3.2. din proiectul național prin care, la punctele 29 și 30 cuvintele „loc de muncă” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvântul „încăpere” la forma gramaticală corespunzătoare, nu sunt în acord cu terminologia utilizată în Directiva 89/654/CEE. Prin urmare, textul actului național în vigoare corespunde terminologic celui din Directivă și urmează a fi menținut în forma sa actuală. Se impune excluderea din proiect a subpct. 1.2, 2.3 și 3.3, care stabilesc obligația de a comunica textele HG respective Comisiei Europene în modul stabilit de Guvern, ori această obligație aparține în exclusivitate statelor membre UE și nu poate fi implementată de RM începând cu 1 ianuarie 2026 (data intrării în vigoare a proiectului). Totodată, la moment, actele normative ale Guvernului nu reglementează procedura de notificare în adresa Comisiei Europene a textelor actelor normative naționale de transpunere a Directivelor UE. Această procedură va fi instituită la o fază mai apropiată momentului de aderare propriu-zisă la UE și va fi aplicabilă tuturor actelor normative de transpunere a Directivelor UE.	Se acceptă. Se acceptă propunerea privind excluderea din proiect a subpct. 1.2, 2.3 și 3.3, care stabilesc obligația de a comunica textele HG respective Comisiei Europene în modul stabilit de Guvern.
		2. Directiva 92/58/CEE urmărește să asigure o semnalizare uniformă și clară a riscurilor la locul de muncă pentru protecția sănătății și securității lucrătorilor. <i>a) Măsuri naționale de transpunere existente a Directivei 92/58/CEE</i>	Am luat act

	Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Directivei 92/58/CEE, menționăm că, până la etapa actuală, aceasta a constituit obiect al transpunerii prin Hotărârea de Guvern nr. 918/2013 cu privire la cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă. b) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Directivei 92/58/CEE În ceea ce privește transpunerea Directivei 92/58/CEE, apreciem că proiectul național asigură transpunerea art. 8, pct. 12 din Anexa I și pct. 1 din Anexa III din actul UE, conform celor constatate infra. Modificările propuse la pct. 2.2 din proiectul național, prin care se substituie termenul „substanțe sau preparate periculoase” cu „substanțe sau amestecuri periculoase” sunt în acord cu terminologia utilizată de actul UE. Pct. 2.4.2 din proiectul național, prin care se reglementează pictograma de pericol, este în acord cu pct. 12 din Anexa I din actul UE, iar pct. 2.5.1 din proiectul național, cu privire la containerele utilizate la locul de muncă pentru substanțe sau amestecuri chimice, este în acord cu pct. 1 par. 1 din Anexa III din actul UE. Pct. 2.5.2 din proiectul național, ce reglementează panoul de avertizare, este în acord cu par. 2 de la prima liniuță din par. 3 pct. 1 din Anexa III din actul UE.	
	3. Directiva 90/270/CEE urmărește să stabilească cerințe minime de securitate și sănătate pentru lucrul la echipamente cu ecran de vizualizare pentru a preveni riscurile legate de oboseala vizuală, problemele musculare și stresul fizic sau mental ale lucrătorilor. a) <i>Măsuri naționale de transpunere existente a Directivei 90/270/CEE</i>	Am luat act

	Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Directivei 90/270/CEE, menționăm că, până la etapa actuală, aceasta a constituit obiect al transpunerii prin Hotărârea de Guvern nr. 819/2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor. <i>b) Analiza comparativă a transpunerii dispozițiilor Directivei 90/270/CEE</i> În ceea ce privește transpunerea Directivei 89/654/CEE, apreciem că proiectul național asigură transpunerea art. 1 alin. (3) lit. (f) și pct. 2 lit. (c) din Anexa din actul UE, conform celor constatate infra. Pct. 3.2 din proiectul național, prin care se reglementează mașinile de scris este în acord cu art. 1 (3) pct. f) din actul UE. Pct. 3.4 din proiectul național, prin care se reglementează reflexiile și strălucirea este în acord cu lit. c) din pct. 2 din Anexa actului UE.	
	III. Respectarea mecanismului de armonizare <i>a) Obiecții privind clauza de armonizare</i> Potrivit cerințelor art. 31, alin. (2) și art. 44 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 34 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018, proiectul național urmează să fie completat cu o clauză de armonizare, care se va include după preambulul și clauza de adoptare a proiectului de act normativ, expusă în următoarea redacție:	Se acceptă. Clauza de armonizare cu Directiva 89/654/CEE a fost completată suplimentar după cum urmează: – transpune punctul 3, punctul 4 subpunctul 4.4, subpunctul 4.6, punctul 5 subpunctul 5.1, punctul 11 subpunctul 11.7, punctul 16 subpunctul 16.4 din Anexa I la Directiva 89/654/CEE a Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă [prima directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 393 din 30 decembrie 1989, CELEX: 31989L0654, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019; – transpune articolul 1 alineatul (2), articolul 8, punctul 12 din Anexa I și punctul 1 din Anexa III la Directiva 92/58/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă [a noua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din

	„Prezenta Hotărâre: - transpune pct. 16, subpct. 16.4 din Anexa I la Directiva 89/654/CEE a Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă [prima directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], CELEX: 31989L0654, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 393 din 30 decembrie 1989, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019; - transpune art. 8; pct. 12 din Anexa I și pct. 1 din Anexa III la Directiva 92/58/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă [a noua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], CELEX: 31992L0058, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 245 din 26 august 1992, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019; - transpune art. 1 (3) lit. (f) și pct. 2 lit. (c) din Anexa la Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor [a cincea directivă individuală în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 87/391/CEE], CELEX: 31990L0270, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 156 din 21 iunie 1990, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019”. Potrivit cerințelor art. 44 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, clauzele de armonizare existente, urmează a fi expuse în următoarea redacție:	Directiva 89/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 245 din 26 august 1992, CELEX: 31992L0058, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019; – transpune articolul 1 alineatul (3) litera (f) și punctul 2 litera (c) din Anexa la Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor [a cincea directivă individuală în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 87/391/CEE], publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 156 din 21 iunie 1990, CELEX: 31990L0270, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019.”
--	--	--

	1. Pentru HG nr. 353/2010: „Prezenta Hotărâre transpune Directiva 89/654/CEE a Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă [prima directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], CELEX: 31989L0654, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 393 din 30 decembrie 1989, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019”; 2. Pentru HG nr. 918/2013: „Prezenta Hotărâre transpune Directiva 92/58/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă [a noua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], CELEX: 31992L0058, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 245 din 26 august 1992, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019”; 3. Pentru HG nr. 819/2016: „Prezenta Hotărâre transpune Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor [a cincea directivă individuală în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 87/391/CEE], CELEX: 31990L0270, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 156 din 21 iunie 1990, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019”.	
	<i>b) Obiecții privind tabelele de concordanță</i>	Se acceptă

		Potrivit pct. 1 din Anexa nr. 2 din HG nr. 1171/2018, în tabelele de concordanță, la compartimentul 1 urmează a fi indicat tipul, numărul, instituția/instituțiile care l-a/l-au adoptat, data, titlul actului juridic european, nr. CELEX, inclusiv, cea mai recentă modificare a actului care constituie obiect al transpunerii, prin precizarea tipului, a numărului și a datei de adoptare a actului juridic european de modificare. Astfel, compartimentul 1 din tabelul de concordanță a: - Directivei 89/654/CEE va avea următoarea redacție: „Directiva 89/654/CEE a Consiliului din 30 noiembrie 1989 privind cerințele minime de securitate și sănătate la locul de muncă [prima directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], CELEX: 31989L0654, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 393 din 30 decembrie 1989, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019”; - Directivei 92/58/CEE va avea următoarea redacție: „Directiva 92/58/CEE a Consiliului din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă [a noua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE], CELEX: 31992L0058, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 245 din 26 august 1992, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019”; - Directivei 90/270/CEE va avea următoarea redacție: „Directiva 90/270/CEE a Consiliului din 29 mai 1990 privind condițiile minime de securitate și sănătate pentru lucrul la monitor [a cincea directivă individuală în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 87/391/CEE], CELEX: 31990L0270, publicată în Jurnalul Oficial al UE L 156 din 21 iunie 1990, astfel cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2019/1243 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019”.	
--	--	--	--

		<i>c) Observații privind Nota de fundamentare</i> Compartimentul 5 din Nota de fundamentare urmează a fi completat potrivit cerințelor prevăzute la pct. 5 din Anexa 1 din Legea 100/2017.	
		IV. Concluzii Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura revizuirea proiectului și documentelor anexate prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate. <i>Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil, obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM-UE și Cadrului de negociere cu Uniunea Europeană</i>	Am luat act
5.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Nr. 21-5213 din 30.09.2025	Din perspectiva cerințelor de tehnică legislativă, înaintăm următoarele recomandări de îmbunătățire a calității proiectului, după cum urmează:	Nu se acceptă Potrivit art. 44 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, clauza de adoptare a actului normativ poate conține, după caz, și temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv. În calitate de temei legal se indică doar prevederile legale ce stabilesc competența autorității să emită actul normativ respectiv, pornind de la limitele de reglementare prevăzute de obiectul juridic al actului normativ. În acest sens, pentru actele normative supuse amendării prin prezentul proiect clauza de adoptare va avea următorul conținut „În temeiul art.6 lit. h) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.252, art.412), cu modificările ulterioare și în temeiul articolului 6 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186-XVI din 10 iulie 2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 143-144, art. 587)” (vezi propunerile din expertiza Ministerului Justiției.

		1. În clauzele de adoptare ale hotărârilor de Guvern supuse modificării, autorul face trimitere la Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, care reglementează competența generală de elaborare a proiectelor de acte normative și documente de politici. Se recomandă ca referirea să fie formulată precis, cu indicarea articolelor relevante, în concordanță cu regulile de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 100/2017 privind actele normative. În acest sens, menționăm că, în conformitate cu art. 16 alin. (2¹) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative, temeiul pentru emiterea sau aprobarea actelor normative cu sigla UE îl constituie Legea nr. 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, precum și Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, din care derivă obligația de armonizare. Astfel, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se vor limita la cadrul juridic necesar implementării legislației UE.	
		2. Având în vedere că, potrivit Notei de fundamentare, proiectul face trimitere la mai multe acte UE, fără a le transpune integral, clauzele de armonizare urmează a fi revizuite și corelate cu anexele la Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, pentru a asigura conformitatea cu cerințele procedurale stabilite prin acel regulament.	Se acceptă, în redacția finală a proiectului propunerea este reflectată
6.	Ministerul Sănătății Nr.09/3202 din 10.10.2025	Ministerul Sănătății a examinat proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea unor hotărâri de Guvern în domeniul securității și sănătății în muncă (număr unic 742/MMPS/2025), autor - Ministerul Muncii și Protecției Sociale și conform competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.

7.	Ministerul Finanțelor Nr. 07/2-03/180/1464 Din 10.10.2025	Pct.4.2 „Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative” din Nota de fundamentare prevede că proiectul nu produce impact financiar sau costuri de implementare asupra sectorului public, cu excepția cazurilor când instituțiile publice care nu au amenajate încăperi speciale de odihnă pentru salariați atunci când programul lor de lucru este întrerupt frecvent și în mod regulat. Astfel, nu este clar în cazurile în care instituțiile nu dispun de încăperi speciale pentru odihna salariaților, din ce surse vor fi acoperite cheltuielile aferente. În acest sens, Nota de fundamentare urmează să fie completată cu prevederi clare în conformitate cu prevederile articolului 30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, care urmează să descrie impactul financiar al prevederilor proiectului.	Hotărârea Guvernului nr. 353/2010 deja prevede obligativitatea amenajării spațiilor de odihnă pentru salariați atunci când programul lor de lucru este întrerupt frecvent și în mod regulat în pct. 66. <i>”Atunci când programul de lucru este întrerupt frecvent și în mod regulat și nu există încăperi pentru odihnă, trebuie prevăzute alte încăperi în care lucrătorii să poată sta pe durata acestor întreruperi.”</i> <i>Proiectul de HG la moment acordă protecție suplimentară pentru nefumători. Conform prevederilor Directivei 89/654/EEC „trebuie adoptate măsuri corespunzătoare pentru protecția nefumătorilor împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun în spațiile de odihnă amenajate pentru salariați atunci când programul lor de lucru este întrerupt frecvent și în mod regulat.”</i> Prin urmare Angajatorii vor trebui sa amenajeze aceste încăperi de odihnă astfel încât să protejeze nefumătorii împotriva disconfortului cauzat de fumul de tutun în conformitate cu prevederile Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului
8.	Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova Nr. 05/1-61 din 07.10.2025	comunică lipsă de obiecții asupra acestuia	Am luat act
9.	Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova Nr. 05-07/579 din 03.10.2025	La pct. 1 cu referire la Hotărârea Guvernului nr. 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă în punctele 1.3.1. Și 1.3.2., considerăm că nu este oportun de a fi înlocuită noțiunea ”loc de muncă” cu noțiunea ”post de muncă” sau ”încăpere”. În viziunea noastră, ”loc de muncă” semnifică deja un post de lucru sau ansamblul de condiții în care se desfășoară activitatea (de ex. Birou, secție, atelier), iar ”post de lucru” este o unitate organizatorică sau funcțională ocupată de salariat.	Se acceptă.

Concluziile expertizelor			
1	Ministerul Justiției nr. 04/2-10363 din 23.10.2025	Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea unor hotărâri de Guvern în domeniul securității și sănătății în muncă (număr unic 742/MMPS/2025), comunicăm următoarele. Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit notei de fundamentare, proiectul de act normativ a fost elaborat cu scopul asigurării unui mediu mai sigur pentru salariați la locul de muncă în ceea ce ține de ergonomia locului de muncă, precum și securitatea și sănătatea muncii. Astfel, se propune modificarea Hotărârilor Guvernului nr. 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă, nr. 918/2013 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă și nr. 819/2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor. Raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul și cerințele care au impus intervenția normativă.	Se ia act
		Pe plan redacțional, în raport cu normele de tehnică legislativă și a cerințelor de calitate a actului normativ, semnalăm că, proiectul actului normativ nu respectă cerințele de calitate și principiul coerenței, consecutivității și predictibilității normelor juridice. Sub aspectul stilului de redactare, menționăm că textul normativ are un mod deficitar de redactare la redarea procedeele tehnice de modificare a actului normativ. Prin urmare, semnalăm necesitatea revizuirii substanțiale a proiectului prin prisma normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea proiectelor actelor normative prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. În context, facem următoarele obiecții și propuneri.	Se acceptă, în redacția finală a proiectului propunerea este reflectată

	În clauza de adoptare se va indica doar temeiul juridic concret pentru adoptarea acestui act normativ, referințele la alte norme ale actelor normative care nu constituie temei juridic de adoptare a actului normativ elaborat (<u>nu constituie temei juridic pentru obiectul de reglementare al proiectului</u>), nu se vor indica în clauza de adoptare. Astfel, semnalăm că, potrivit art. 44 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, clauza de adoptare a actului normativ poate conține, după caz, și temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv. În calitate de temei legal se indică doar prevederile legale ce stabilesc competența autorității să emită actul normativ respectiv, pornind de la limitele de reglementare prevăzute de obiectul juridic al actului normativ. În acest caz textul „cerințelor art. 31, alin. (2) și art. 44 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 34 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018,” se va exclude. Obiecția dată este valabilă situațiilor similare din proiect, care propun modificarea clauzei de adoptare a actelor normative supuse amendării.	
	Clauza de armonizare nu necesită a fi numerotată, astfel recomandăm redactarea numerotării elementelor structurale ale proiectului.	Se acceptă, în redacția finală propunerea este reflectată.
	La pct. 2 (Hotărârea Guvernului nr. 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă): La sbp. 2.1 dispoziția de modificare se va reda în felul următor: „Clauza de adoptare va avea următorul cuprins:” (valabil și pentru sbp. 3.1 și 4.1). Totodată, pentru a reflecta în mod corect intervenția normativă privind completarea actului normativ cu clauza de armonizare, se va utiliza formula „se completează cu clauza de armonizare”. Obiecția dată este valabilă și pentru alte situații similare din proiect.	Se acceptă, în redacția finală propunerea este reflectată
	La sbp. 2.2.3, pornind de la volumul modificărilor propuse la pct. 65, se consideră oportună expunerea acestuia în redacție nouă.	Se acceptă, în redacția finală punctul 65 este reformulat.

	La sbp. 2.2.4, în dispoziția de modificare cuvântul „text” se va substitui cu cuvântul „enunț”, iar în redacția propusă a acestui enunț la pct. 66 textul „(republicată)” se va exclude, ca fiind excedent.	Se acceptă, în redacția finală propunerile sunt reflectate.
	La sbp. 2.2.5, pentru asigurarea unui stil juridic normativ, recomandăm utilizarea formulei „va avea următorul cuprins”.	Se acceptă, în redacția finală propunerea este reflectată.
	La sbp. 2.2.6 textul „în cuprinsul punctului 87” se va substitui cu textul „la punctul 87”.	Se acceptă, în redacția finală propunerea este revlectată.
	La pct. 3 (Hotărârea Guvernului nr. 918/2013 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă): La sbp. 3.2, pentru o exprimare adecvată, propunem redarea intenției de modificare a actului normativ utilizând formula „pe tot parcursul textului, cuvintele „...”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „...”, la forma gramaticală corespunzătoare;” . În același subpunct, textul „ , inclusiv în Anexe,” se va exclude ca fiind excedent, întrucât anexele constituie parte componentă a hotărârii.	Se acceptă, în redacția finală propunerile sunt reflectate.
	La sbp. 3.3 și 3.4, pentru îmbunătățirea calității redacționale a actului normativ, propunem următoarea formulă la indicarea locului intervenției normative: „în anexa nr. 1” și, respectiv, „în anexa nr. 3”.	Se acceptă, în redacția finală propunerea este reflectată.
	La sbp. 3.3.2, 3.4.1 și 3.4.2, semnalăm că intenția normativă nu corespunde cerinței previzibilității normei juridice, care presupune ca norma juridică trebuie să fie enunțată cu suficientă precizie. În context menționăm că, respectarea actelor normative implică o obligație a autorului, de a reglementa prin texte clare și precise, iar norma trebuie să fie previzibilă și accesibilă. Astfel, pentru asigurarea unei exprimări clare și concise recomandăm reformularea normelor propuse cu indicarea expresă a informației privind „panoul de avertizare” cu indicarea actului normativ de referință (hotărârea Guvernului prin care au fost aprobate cerințele speciale privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice).	Se acceptă parțial. Legea nr. 277/2018 prevede aprobarea de către Guvern a Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor. Regulamentul va conține cerințe speciale privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor chimice La momentul actual Regulamentul în cauză este la etapă de elaborare. În redacția finală propunerea este reflectată. Punctele respective din Proiect vor fi puse în aplicare după 12 luni de la data publicării, termen care coincide cu punerea în aplicare a Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și amestecurilor.

		Adițional, la sbp. 3.3.2, ce vizează completarea pct. 29 cu un alineat, în dispoziția de modificare cuvântul „nou” se va exclude. Totodată, pentru claritatea normei, în redacția propusă a acestui alineat textul „în punctul 10 din anexa 2” se va substitui cu textul „echivalent celor enumerate în punctul 10 din anexa nr. 2”. Observațiile date sunt valabile și pentru sbp. 3.4.2.	Se acceptă, în redacția finală propunerea este reflectată.
		La pct. 4 (Hotărârea Guvernului nr. 819/2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucru la monitor): Pentru a reflecta în mod corect intervenția normativă, recomandăm utilizarea următoarei formule: „4.1. în hotărâre: 4.1.1. clauza de adoptare va avea următorul cuprins:”, în continuare fiind redat textul clauzei de adoptare, după care va fi inserat sbp. 4.1.2 privind completarea hotărârii cu clauza de armonizare, precum și sbp. 4.1.3 privind completarea punctului 2 cu subpunctul 6). Prin urmare, modificările în anexă se vor expune la sbp. 4.2, fiind numerotate în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017.	Se acceptă, în redacția finală propunerile sunt reflectate.
2	Centrul Național Anticorupție Nr. EHG25/10921 din 20.10.2025	RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea unor hotărâri de Guvern în domeniul securității și sănătății în muncă (număr unic 742/MMPS/2025) Nr. EHG25/10921 din 20.10.2025 Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017. I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului	Se ia act.

		Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Muncii și Protecției Sociale, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt: a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate". Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că: „(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate. (2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor".	
--	--	---	--

		Proiectul supus expertizei anticorupție a fost publicat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Muncii și Protecției Sociale, precum și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md, asigurând accesul părților interesate pentru a-și exprima opinia și a face recomandări asupra acestuia. Totodată, autorul a asigurat informarea publicului cu privire la inițierea elaborării acestui proiect de decizie. Astfel, se constată că a fost respectată etapa esențială în asigurarea transparenței procesului de elaborare a deciziilor, conform art.8 lit.a) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe paginile web indicate supra și luând în considerare termenele pentru consultări publice, transparența în procesul decizional a fost asigurată integral. I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop asigurarea unui mediu mai sigur pentru salariați la locul de muncă în ceea ce ține de ergonomia locului de muncă precum și securitatea și sănătatea muncii.	
--	--	--	--

		Totodată, autorul notează că Republica Moldova are un nivel ridicat de pregătire și conformare la cerințele cadrului normativ al UE, dat fiind faptul că toate cele trei directive sunt practic transpuse. Suplimentar, cadrul normativ actual este adaptat pentru a reglementa în mod specific prevederile directivelor, cu excepția necesității transpunerii unor dispoziții de corectare sau de adaptare a condițiilor de muncă (în ceea ce privește lucrul la monitor sau utilizarea semnelor). Astfel, transpunerea prevederilor rămase ale directivelor UE în cauză nu va necesita modificări semnificative ale legislației naționale și nici implementarea unor mecanisme noi pentru a asigura respectarea drepturilor lucrătorilor, întrucât angajatorii au deja obligația de a asigura protecția lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă. Analizând normele elaborate, s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Hotărârii Guvernului nr. 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă, a Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă, precum și a Hotărârii Guvernului nr. 819/2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor. Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota de fundamentare corespunde scopului real al proiectului. I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect Proiectul promovează interesul public prin consolidarea măsurilor de protecție a securității și sănătății lucrătorilor. I.5. Justificarea soluțiilor proiectului I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:	
--	--	--	--

		a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ; c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse; d) analiza impactului de reglementare; e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE; f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ; h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent; i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ." Argumentele invocate de autor în nota de fundamentare justifică necesitatea elaborării proiectului, fiind întrunite cerințele art.30 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. I.5.2. Argumentarea economică-financiară. Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare". Potrivit autorului, „Proiectul nu generează impact financiar și nici costuri de implementare asupra sectorului public, cu excepția cazurilor în care instituțiile publice nu dispun de încăperi speciale de odihnă pentru salariați, atunci când programul acestora de lucru este întrerupt frecvent și în mod regulat, sau în situațiile în care locurile de muncă nu respectă principiile ergonomice privind reflexiile și strălucirea. În aceste cazuri, se impune actualizarea cerințelor tehnice referitoare la amplasarea monitoarelor și dotarea ferestrelor cu sisteme de acoperire reglabilă, în special dacă angajatorii din sectorul public vor fi nevoiți să amenajeze spații speciale de odihnă sau să asigure ergonomia posturilor de lucru.	
--	--	--	--

		Totodată este dificil de estimat care ar fi cheltuielile pentru realizarea măsurilor de protecție și prevenire, or ultimele date statistice în acest sens reflectă doar situația generală aferentă unităților economice și sociale cu 20 și mai mulți salariați și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați pentru perioada de pînă în 2015 (de ex: pentru realizarea măsurilor de protecție și prevenire s-a cheltuit 435,7 lei per salariat, iar în total 252 758,9 mii lei). Datele statistice nu detaliază aceste costuri sau care au fost măsurile concrete.” II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului II.1. Limbajul proiectului Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...] c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...] e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...] f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu; g) se evită tautologiile juridice; h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”. Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017. II.2. Coerența legislativă a proiectului	
--	--	---	--

		În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare. II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect Proiectul reglementează activitatea entităților în domeniul securității și sănătății în muncă. II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului. III. Concluzia expertizei Proiectul a fost elaborat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale și are drept scop asigurarea unui mediu mai sigur pentru salariați la locul de muncă în ceea ce ține de ergonomia locului de muncă precum și securitatea și sănătatea muncii. Astfel, prin proiect se propune modificarea Hotărârii Guvernului nr. 353/2010 cu privire la aprobarea cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă, a Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă, precum și a Hotărârii Guvernului nr. 819/2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor.	
--	--	---	--

		Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă caracterul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.28 din Legea integrității nr.82/2017. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost structurată cu întrunirea exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Implementarea prevederilor propuse poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este în detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82/2017). 20.10.2025 Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție: Diana Scurtu , Inspector principal	
	Consultări publice https://particip.gov.md/ro/document/stages/se-plaseaza-spre-consultare-publica-proiectul-de-hotarare-pentru-modificarea-unor-hotarari-de-guvern-in-domeniul-securitatii-si-sanatatii-in-munca/15164		
	-	-	-